

Transfervindue er en lille let læst roman. Men den måde, romanen rører én, og dens eksistentielle indholdstunghed, opvejer fuldstændig for dens umiddelbare letlæselighed.

Bogen handler om et stadie i livet, som ikke ret mange af os kender, og som mange ikke tør se i øjnene: tiden som døende.

Transfervindue begynder der, hvor Maria og hendes ven Mikkel befinder sig i en hospiceverden, hvor hele Nordsjælland er forandret til, hvad der umiddelbart synes som den kræftramte terminalpatients drømmescenarie. Her kan de syge slappe af og være i fred for de raske. Med en blanding af sarkasme og misundelse, betragtes de raske på afstand fra en verden hvor alle er syge, hvorfor det syge bliver det normale.

Bogen bærer undertitlen "fortællinger om de raskes fejl" og er en slags punktroman med afsnit, der varierer i længde fra en side til en rammende enkelt sætning: "*Den syge får tilsendt vældig mange emojis*". Derudover vil det nok være rammende at beskrive *Transfervindue* som en autofiktion – en litterær blanding mellem en selvbiografi og en fiktiv roman, da det kan være svært at skelne mellem forfatteren Maria og fortæller jeg'et Maria.

Virkelighedens Maria Gerhardt var en dansk forfatter og DJ, der blev kaldt trendsættende; et lesbisk ikon og "Nattens Dronning". Hun døde af kræft 39 år gammel 16/3 2017 og nåede netop at opleve udgivelsen af hendes tredje bog *Transfervindue*.

Ligesom fortællerjag'et var Maria Gerhardt partner med en kvinde og mor for hendes lille dreng. I sin biografiske udgivelse *Der bor Hollywoodstjerner på vejen*, som omhandler det første behandlingsforløb for kræft, indviede Maria Gerhardt hudløst ærligt sin læser i følelser, tanker og udfordringerne ved at være alvorligt syg, når man er følelsesmæssigt bundet i sin partner og barn. Ligeledes formidler jeg'et Maria i *Transfervindue* i glimt med ætsende tilbageblik på familielivet, og hvordan de alle blev påvirket af sygdommen (og døden, som lurder i skyggen).

Transfervindue er hård, men spændende psykologisk læsning. Med en blanding af fiktion og biografi formidler bogens tunge eksistentielle overvejelser og store følelser med indlevelse, sarkasme og humor.

Marias utopi i *Transfervindue* vækker interessante refleksioner for virkelighedens praksis. Maria Gerhardt leger i bogen med tanker om, det ville være en lettelse for syge at bliver "fri" for de raskes uforståenhed og følelsen af at være til besvær som ramt? Kan man som ramt overhovedet undgå at føle dårlig samvittighed over ikke at slå til længere, på samme måde som man kunne, dengang man var rask? Er det mon for de pårørendes bedste ikke at opleve eller se sygdommen tære på den ramte?

Det er netop tankerne om at skåne sin familie og sine elskede og ikke at ville bringe sine nærmeste smerte, som de fleste ramte vil kunne nikke genkendende til. I Maria Gerhardts tankeeksperiment, hvor de pårørende skånes for at være vidne til hovedpersonens terminalforløb, larmer savnet og det endelige tab hele tiden i baggrunden. Under den fløjlsbløde og venligt kliniske facade skinner sygdommens egentlige eksistentielle smerte. Tabet, sorgen og smerten er allestedsnærværende i skildringen.

Men *Transfervindue* handler også om angsten for at dø og modstanden mod at give slip på livet. Maria Gerhardt fremstiller sine eksistentielle tanker selvironisk, men på en måde, der tydeligvis ikke handler om, at hun vil ynkes. Tværtimod fremstår hun i romanen stærk og bevægende ærlig.

På den smukkeste vis handler *Transfervindue* ikke kun om at dø eller om angsten for at dø, men den handler nærmere om at leve livet, mens det endnu er der, og at træffe valg, der understøtter livet og kærligheden til sine nærmeste.

Transfervindue er læsning, som vil gribe de fleste, da det eksistentielle emne "døden" på den ene eller den anden måde berører os alle. Men man kan overveje om utopien med det hospiceforvandlede Nordsjælland vil afskrække nogle læsere, da bogen trods alt bevæger sig i futuristisk fiktion. Samtidig er det også netop denne utopi, der gør *Transfervindue* anderledes, og som gør, at de store eksistentielle spørgsmål bliver stillet på en undersøgende facon.

Af Mia Forsling, cand.psych. & Zarah Vedel Høst, cand.psych., Pårørendepsykologerne

